

LegalSource™
2017 metinio audito
ataskaita:
Prienų miškų urėdijai

Ignacava, Prienų r. sav., Lietuva

Sertifikuota:

NEPCon
Girulių g. 20-81, Vilnius
Lietuva
Tel.: +370 684 78729
Kontaktinis asmuo: Justinas
Janulaitis
El. paštas: lithuania@nepcon.org

Ataskaita patvirtinta: 2017 m. kovo 21 d.
Ataskaitos formatas: konfidentiali
Audito data: 2017 m. vasario 22-23 d.
Auditoriai: Povilas Misierauskas

Sertifikavimo tipas: individualus
Sertifikato kodas: NC-LS-000016
Sertifikatas išduotas: 2014 m. rugpjūčio 19 d.
Ataskaita parengta vadovaujantis standartu (ais): 2013 m. sausio 8 d.
LegalSource Standarto Versija 1,

Kontaktinis asmuo: Juozas Petkevičius,
vyriausiasis inžinierius
Adresas: Miškininkų g. 2,
Ignacava, Prienų r. sav.,
Lietuva

TURINYS

1.	ĮŽANGA.....	3
2.	AUDITO IŠVADOS.....	4
	Pagrindiniai pastebėjimai ir rekomendacijos	4
	Audito rekomendacija.....	4
	Neatitikčių protokolai (NAP)	4
	Pastebėjimai	4
	Veiksmai, kurių ēmësi įmonë iki ataskaitos užbaigimo	4
3.	PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE ĮMONĘ	5
	Kontaktinė informacija	5
	Apimtis.....	5
4.	AUDITO PROCESAS	6
	Auditorų komanda.....	6
	Audito proceso apibūdinimas	6
	Priedas I: Esamų Neatitikties Protokolų (NAP) įvertinimas.....	7

1. ĮŽANGA

Siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos medienos reglamento reikalavimus bei įdiegti deramo patikrinimo sistemą, miškų urėdijos Lietuvoje nusprendė bendradarbiauti su ES Komisijos pripažinta stebėsenos organizacija UAB „NEPCon LT“, kuri nuolatos pagal LegalSource standartą rems ir kontroliuos miškų urėdijų vykdomos veiklos atitinkę ES medienos reglamentui. LegalSource sertifikatas įrodo, kad Miškų urėdijos įvertina bei mažina nelegalių medienos produkto patekimo į reguliuojamą rinką rizikas. Standarto reikalavimai apima: tiekimo grandinės valdymą, rizikos vertinimą, rizikos mažinimą, produkcijos arba įsigytų miško produkto kokybės sistemas bei kita.

Šios ataskaitos tikslas yra įvertinti VI Prienų miškų urėdijos (toliau Įmonė), veiklos atitinkis LegalSource standarto reikalavimams. Ataskaitoje pateikiami NEPCon auditorių, vertinusius Įmonės veiklą pagal aukščiau minėtą standartą, pastebėjimai. Žemai esančiame skyriuje pateikiamos audito išvados bei koregavimo veiksmų reikalavimais nurodomi būtini atliliki veiksmai.

Ginčų sprendimas: Jeigu NEPCon klientai susiduria su organizacijomis arba asmenimis, turinčiais nusiskundimų arba pastabų dėl NEPCon teikiamų paslaugų, pastarosios yra raginamos kreiptis į NEPCon biurą tiesiogiai. Oficialūs skundai ar pastabos pateikiami raštu.

Nešališkumo įsipareigojimas: NEPCon įsipareigoja, kad auditoriai būtų nešališki, todėl pastebėjus pažeidimus skatiname mūsų klientus informuoti apie tai NEPCon valdybą. Susipažinkite su mūsų nešališkumo politika: <http://www.nepcon.org/impartiality-policy>.

2. AUDITO IŠVADOS

Pagrindiniai pastebėjimai ir rekomendacijos

Pagal miškų urėdijos patvirtintą rizikos vertinimą, mažo rizikos lygio legalumo neatitiktis įvertinta kaip reikšminga tik darbuotojų saugos ir sveikatos rodiklyje. Tuo tikslu yra parengtas rizikos mažinimo priemonių planas, pagal kurį miškų urėdija turi atlikti reguliarus darbų saugos praktinius patikrinimus darbų vykdymo vietoje. Audito metu auditoriai kartu su miškų urėdijos darbuotojais, atsakingais už darbų saugos patikrinimą, vyko į objektus miške kur buvo vykdomi miško kirtimo darbai. Išvykos metu patikrinti rangovinių įmonių darbininkai, siekiant įvertinti ar yra laikomasi reikalavimų susijusių su darbų sauga. Taip pat, buvo vertinama dokumentinė LegalSource sertifikavimo dalis bei kita urėdijos dokumentacija, susijusi su rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimu. Atlikus dokumentacijos peržiūrą, patikrinimą darbo vietoje bei apklausus atsakingus darbuotojus, buvo pristatyti preliminarūs audito rezultatai ir išvados.

Audito rekomendacija

Remiantis įmonės atitiktinmis LegalSource reikalavimams, auditorius rekomenduoja:	
☒	Patvirtinta sertifikavimui: Įvykdžius NAP
☐	Sertifikavimui nepatvirtinta: Reikalinga atitiktis esminiams NAP
Papildomi komentarai:	

Neatitikčių protokolai (NAP)

Pastaba: NAP apibūdina neatitiktis nustatytas Organizacijoje auditų metu. NAP taip pat nurodo laiką, skirtą Organizacijai pademonstruoti atitiktis. ESMINIAI NAP iškelti vertinimo/re-sertifikavimo metu turi būti įvykdyti prieš išduodant sertifikatą. ESMINIAI NAP iškelti kasmetinio auditu metu turi būti įvykdyti laiku arba sertifikatas bus sustabdytas.

NAP neiškelta

Pastebėjimai

Pastaba: Pastebėjimai iškeliami ankstyvose probleminių situacijų stadijose, kol dar nesudarytos sąlygos neatitiktims, tačiau auditoriaus nuomone, nesiimant priemonių, ateityje gali tapti neatitiktis; jei į pastebėjimus nebus atsižvelgta, ateityje jie gali tapti neatitiktis.

Pastebėjimų neiškelta

Veiksmai, kurių ēmësi Įmonė iki ataskaitos užbaigimo

-

3. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Kontaktinė informacija

Pagrindiniai kontaktai bendravimui su NEPCon

Pagrindinis asmuo, pareigos:	Juozas Petkevičius, vyriausasis inžinierius
Adresas:	Miškininkų g. 2, Ignacava, Prienų r. sav., Lietuva
Tel./Faks./Svetainė/El. paštas:	+370 319 60302 / +370 319 60492 / www.prmu.lt / juozas.petkevicius@prmu.lt
Teisinis įmonės tipas:	valstybės įmonė

Kontaktai sąskaitos išrašymui

Tas pats, kaip ir "pagrindinis kontaktas"

Pagrindinis asmuo, pareigos:	Rasa Kneižienė, vyriausioji buhalterė
Adresas:	Miškininkų g. 2, Ignacava, Prienų r. sav., Lietuva
Tel./Faks./Svetainė/El. paštas:	+370 319 60303 / +370 319 60492 / www.prmu.lt / rasa.kneiziene@prmu.lt

Apimtis

Apimtis	Pažymėti viską, kas patenka į sertifikato apimtį		Apimties keitimas (N/A jei vertinimas)
Sertifikato tipas	☒ Individualus	☐ Grupinis	☐
Veikla:	Pirminis: Pirminis gamintojas	Papildoma: -	☐

Apimties aprašymas:

Padalinių, įtrauktų į sertifikatą, pagrindinė informacija

Įmonės padalinys(-iai)	Adresas Tel./Faks./El. paštas	Veiklos tipas	Produktų grupės, kurios tiekiamos rinkai (įtraukti trumpą aprašymą)	Aplankyta šio audito metu (trukmė valandomis ir auditorius, jei taikoma)
Atskirų padalinių nėra	Atskirų padalinių nėra	Atskirų padalinių nėra	Atskirų padalinių nėra	Atskirų padalinių nėra

Vietoje šios lentelės detali informacija pateikta prieduose

4. AUDITO PROCESAS

Auditorių komanda

Auditorius (iai)	Kvalifikacija
Povilas Misierauskas	Vadovaujantis auditorius Baigęs ekologijos ir aplinkotyros magistratūrą Miškų ir ekologijos fakultete, Lietuvos žemės ūkio universitete. Miškų ekologijos fakulteto studentams dėstė dendrologijos disciplinos laboratorinius darbus, vykdė želdinių ir želdynų inventorizavimo darbus, žaliuosius plotus vertino 22-jų rajonų ir miestų savivaldybėse. Turi daug patirties vertinant saugotinus medžius, nustatant jų būklę ir materialinę vertę bei atliekant dendrologinę (dekoratyviųjų medžių ir krūmų) ekspertizę. Nuo 2013 m. dirba UAB „NEPCon LT“ sertifikavimo vadybininku. FSC FM vadovaujančio auditoriaus kursus baigė 2014 m.

Audito proceso apibūdinimas

Šio kasmetinio LegalSource audito metu buvo peržiūrėtos urėdijos deramo patikrinimo sistemos procedūros, rizikos vertinimas, rizikos mažinimo priemonių planas, mokymus patvirtinantys dokumentai, darbų saugos patikrinimo aktų analizė bei kiti, su šio standarto įgyvendinimu susiję dokumentai. Taip pat buvo bendrauta su už deramo patikrinimo sistemos procedūrų įgyvendinimą bei kitais, pagal procedūrose nustatytais kompetencijos sritis, atsakingais urėdijos darbuotojais. Išvykos į mišką metu, kartu su urėdijos atsakingais darbuotojais buvo patikrinti rangovinės įmonės darbininkai, siekiant įvertinti ar darbų saugos reikalavimų yra laikomasi darbo metu. Po patikrinimų miške bei dokumentų peržiūros ir pokalbių su atsakingais darbuotojais, buvo pristatyti preliminarūs audito rezultatai ir išvados.

Priedas I: Esamų Neatitikties Protokolų (NAP) įvertinimas

Pastaba: šiame skyriuje nurodomi įmonės atlikti veiksmai siekiant išgyvendinti praėjusio auditu metu iškeltus NAP. Neįvykdžius neesminio NAP, šis yra pakeliamas iki esminio NAP lygio; Įmonė turi atlikti nurodytus veiksmus arba bus sustabdytas sertifikatas.

Statuso kategorijos	Paaškinimas
Ivykdyta	Įmonė sėkmingai įvykdė NAP.
Neįvykdyta	Įmonė neįvykdė arba dalinai iš įvykdė NAP.

Pažymėti, jei N/A (NAP nebuvo iškelta)

NAP: 01/16	NA klasifikavimas:	Esminė ☐	Neesminė ☒			
Standartas ir Reikalavimas:	NEPCon LegalSource Standartas, versija 1.0; 4.2. Visos Įmonės ar išorinių auditorių nustatytos neatitiktys ir koregavimo veiksmų reikalavimai turi būti dokumentuoti.					
Ataskaitos skyrius:	Šios ataskaitos Priedas II: Standarto klausimynas (LS-02 NEPCon LegalSource Standartas, Skyrius: G), 4.2. rodiklis					
Neatitikties apibūdinimas ir susiję įrodymai:						
Auditu metu lankantis einamojo kirtimo biržėje, Birštono girininkijoje, buvo patikrinti trys joje dirbę medkirčiai. Nors jie buvo apmokyti darbų saugos klausimais, bei dėvėjo visas būtinias asmens apsaugos priemones, tačiau tikrinimo metu vienas iš jų užvesdamas motorinį pjūklą jį laikė netinkamai, taip pažeisdamas saugaus darbo taisykles. Atsakingam urėdijos darbuotojui atlikus patikrinimą šis saugaus darbo taisyklių pažeidimas nebuvo dokumentuotas, dėl to yra keliamas neesminės neatitiktis.						
Koregavimo veiksmų reikalavimas:	Organizacija turi atlikti koregavimo veiksmus, siekdama įrodyti atitiktį aukščiau nurodytiems reikalavimams. Pastaba: Įmonė koregavimo veiksmais didžiausią dėmesį turi skirti neatitikties, pateiktos aukščiau, panaikinimui bei jos atsiradimo priežasties pašalinimui, siekiant užtikrinti, kad ji nepasikartotų.					
Įvykdymo terminas:	Iki sekančio kasmetinio auditu, bet ne ilgiau nei 12 mėnesių					
Organizacijos pateikti įrodymai:	<ul style="list-style-type: none"> - Urėdijoje dirbantys darbininkai ir rangovai nuolat tikrinami darbo vietose kaip laikosi darbų saugos reikalavimų, surašomi tikrinimo aktai. - 2017.01.06 Urėdijoje dirbantiems rangovams pravestas seminaras-mokymai darbų saugos klausimais. 					

	<ul style="list-style-type: none"> - 2016.03.04 Urėdijoje dirbantiems rangovams pravestas seminaras-mokymai darbų saugos klausimais.
Surinkti įrodymai:	<p>VĮ Prienų miškų urėdijoje 2016.02.24 vykusio gamybinio pasitarimo(protokolo Nr.: GP-3) metu aptarti vykusio kasmetinio miškų auditu rezultatai. Girininkams akcentuota, kad buvo pareikštose pastabos dėl miškų urėdijos darbuotojų bei rangovų darbų saugos taisyklių laikymosi – nors yra nuolat apmokomi ir instruktuojami, tačiau ne visada laikosi šių taisyklių reikalavimų. Urėdijai taikyta neesminė neatitiktis, nes auditu metu buvo pastebėta, kad miško kirtėjai užvesdami motorinius pjūklus juos laiko netinkamai ir taip pažeidžia saugaus darbo taisykles, be to, tikrinantys asmenys tinkamai nesureagavo į daromus pažeidimus.</p> <p>Auditu metu aplankius dvejas kertamas biržes, kuriose dirbo rangovai. Vienoje iš biržių atsakingas urėdijos darbuotojas užpildė darbų saugos patikrinimo aktą, kuriame nurodė visus patikrinimo metu užfiksotus pastebėjimus. Visi tikrinti rangovai laikėsi darbų saugos ir sveikatos reikalavimų. Pokalbio su urėdijos darbuotojais metu, kurie atsakingi už rangovų patikrinimus, buvo įsitikinta, kad esant bet kokiam darbų saugos ir sveikatos pažeidimui yra reaguojama, t. y. nutraukiami darbai arba rangovai įspėjami, visa tai nurodžius darbų saugos ir sveikatos patikrinimo akte. Remiantis surinkta informacija neatitiktis yra uždaroma.</p>
NAP statusas:	ĮVYKDYTAS
Komentarai (jeigu yra):	-

PRIEDAS NR. 1

Urēdijos parengtas

LegalSource rizikos vertinimas

Turinys

Teisėtumo vertinimas.....	3
Reikalavimai	3
1.1. Žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo teisės	3
1.2 Koncesijų licencijos	3
1.3 Miškotvarka ir kirtimų planavimas	5
1.4 Leidimai kirsti mišką	6
1.5 Atskaitymai žemės savininkui ir mokesčių, susijusių su kirtimu, mokėjimas	8
1.6 Pridėtinės vertės mokesčiai ir kiti pardavimo mokesčiai	8
1.7 Pajamų ir pelno mokesčiai	10
1.8 Medienos kirtimo nuostatai.....	10
1.9 Saugomos teritorijos ir rūšys.....	13
1.10 Aplinkosaugos reikalavimai.....	15
1.11 Darbuotojų sauga ir sveikata.....	17
1.12 Legalus įdarbinimas	19
1.13 Paprotinės teisės.....	22
1.14 Laisvas ir išankstinis sutikimas	22
1.15 Vietinių gyventojų-čiabuviių teisės.....	22
1.16 Rūšių, kieko, kokybės klasifikacija.....	23
1.17 Prekyba ir transportas.....	25
1.18 Tikslinė prekyba ir sandorių kainodara	27
1.19 Muitinės reglamentai.....	29
1.20 CITES	29

Teisėtumo vertinimas

Reikalavimai	Nurodymai	Informacijos šaltiniai	Analizė	Rizikos vertinimas
1.1. Žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo teisės	<p>Įstatymai, apimantys žemės nuosavybės ir valdymo teises, išskaitant paprotines teises, taip pat žemės naudojimo teises, išskaitant teisinį priemonių naudojimą, siekiant gauti žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo teises. Jos taip pat apima teisinį įmonės ir mokesčių registravimą, išskaitant tam reikalingas licencijas. Rizika atsiranda, kai teisės į žemę nebuvu suteiktos pagal galiojančias teisės normas ir, suteikiant žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo teises nebuvu apsieita be korupcijos.</p> <p>Šiuo reikalavimu norima užtikrinti, kad bet kokios žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo teisės buvo išduotos pagal galiojančius įstatymus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos Konstitucija (1992-10-25) • Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (2000-07-18, Nr. VIII-1864) • Nekilnojamų turto registro įstatymas (1996-09-24, Nr. I-1539) • Žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446) • Žemės reformos įstatymas (1991 m. liepos 25 d., Nr. I-1607) • Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamajį turta atkūrimo įstatymas (1997-07-01, Nr. VIII-359) • Nuosavybės teisių atstatymas į miško plotus ekvivalentine natūra (Vyriausybės nutarimas, 1992-08-25, Nr. 635) • Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonėms miškų urėdijoms (Vyriausybės nutarimas, 2006-05-17, Nr. 454) 	<p>Lietuvoje nekilnojamų turto registracijos procesą griežtai reguliuoja įvairios teisės normos. Nuosavybės ir valdymo teisės gali būti registrojamos žemės registre tik, jei fizinis asmuo ar bet kokios formos juridinis asmuo pateikia atitinkamus dokumentus, patvirtinančius juridines teises į susijusią žemę. Tai gali būti asmens tapatybės dokumentai (pasas, asmens tapatybės kortelė, įmonės registracijos dokumentai ir t.t.), pirkimopardavimo sutartys, teismo sprendimai arba kiti dokumentai, irodantys juridinę teisę turėti nekilnojamų turto.</p> <p>Lietuvoje nebuvu nustatyti arba buvo nustatyta labai nedaug atvejų, kai teisės į žemę buvo suteiktos pažeidžiant vyraujančias teisės normas ir suteikiant žemės valdymo ir tvarkymo teises nebuvu apsieita be korupcijos.</p> <p>Valstybės įmonėms miškų urėdijoms, valstybinės reikšmės miškų perdavimas patikėjimo teise yra patvirtintas Lietuvos respublikos vyriausybės nutarimu, taigi rizikos lygis yra laikomas nereikšmingu.</p>	Rizika nereikšminga
1.2 Koncesijų licencijos	<p>Įstatymai, reguliuojantys miškų koncesijų licencijų išdavimo tvarką, išskaitant teisinį priemonių naudojimą koncesijų licencijai gauti.</p> <p>Ypač gerai žinomos su koncesijų licencijomis susijusios problemas – tai</p>	Koncesijų įstatymas (1996-09-10 Nr. I-1510).	<p>Lietuvoje miškų koncesijų teisės gali būti suteiktos tik valstybinių miškų tvarkymui. Šiuo metu nebuvu suteiktos jokios valstybinių miškų tvarkymo koncesijų licencijos. Valstybinius miškus tvarko skirtini valstybės juridiniai subjektai (42 valstybinės miškų urėdijos, Kuršiu</p>	Rizika nereikšminga

	<p>kyšiai, korupcija ir protegavimas pagal giminystę. Miškų koncesijų licencijų arba teisių miško kirtimui išdavimo procesas turi atitikti reikiamą tvarką.</p> <p>Šiuo rodikliu norima išvengti situacijų, kai organizacijos gauna koncesijų licencijas nelegaliomis priemonėmis, pavyzdžiui, kyšininkavimu arba, kai organizacijos ar kiti subjektai neturintys galimybių į tokias teises, gauna jas nelegaliomis priemonėmis.</p> <p>Apribojimas, į kurį reikėtų atsižvelgti vertinant šio rodiklio riziką – nustatyti situacijas, kuriose nebuvvo laikomasi tinkamo proceso ir, todėl koncesijų teisės gali būti laikomos išduotomis nelegaliai. Vertinant rizikas reikėtų atsižvelgti į šalies arba šalies regiono korupcijos veiksnius.</p>	<p>Nerijos nationalinis parkas, Krašto apsaugos ministerija, 60 savivaldybių ir 4 valstybiniai rezervatai).</p>	
--	---	---	--

1.3 Miškotvarka ir kirtimų planavimas	<p>Bet kokie teisiniai reikalavimai dėl miškotvarkos, išskaitant miško inventorizacijos atlikimą, miškotvarkos projekto parengimą ir susijusius planavimo ir stebėjimo darbus, o taip pat jų patvirtinimas kompetentingose institucijose.</p> <p>Pagrindinis pavojas kyla, kai miškotvarkos projekto kokybė skatina per didelį kirtimo intensyvumą (taip gali atsitikti dėl klaidingų taksacinių duomenų arba, paprasčiausiai, dėl neatliktų arba neteisingai atliktų skaičiavimų). Reikėtų atsižvelgti į atvejus, kai reikalingi miškotvarkos projektų dokumentai nėra parengti arba jie nepatvirtinti kompetentingų institucijų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Mišku įstatymas</u> (1994-11-22, Nr. I-671) • <u>Teritorinio planavimo įstatymas</u> (1995-12-12, Nr. I-1120) • <u>Valstybinės mišku inventoriacijos, valstybinės mišku apskaitos, miškotvarkos projektų rengimo, derinimo ir tvirtinimo, miškotvarkos duomenų centralizuoto kaupimo, tvarkymo ir pateikimo mišku savininkams bei valdytojams tvarka</u> (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas, 2001-07-02, Nr. 352). • <u>Privačiu mišku tvarkymo ir naudojimo nuostatai</u> (Vyriausybės nutarimas, 1997-07-24, Nr. 799) • <u>Vidinės miškotvarkos projekto rengimo taisyklės</u> (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas, 2006-09-01, Nr. D1-406) • <u>Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija</u> (Valstybinės mišku tarnybos direktoriaus įsakymas, 2010-01-14, Nr. 11-10-V). • Patvirtintų asmenų, turinčių teisę renti privačių miškų miškotvarkos projektus, sąrašas: http://www.amvmt.lt/images/veikla/stat/Misko_tvarkosProjektai/Priv%20sarasas.pdf • Patvirtintų asmenų, turinčių teisę renti privačių ir valstybinių miškų miškotvarkos projektus, sąrašas: http://www.amvmt.lt/images/veikla/stat/Misko_tvarkosProjektai/Valsty%20sarasas.pdf • Privačių miško valdų miškotvarkos projektų registras: http://www.amvmt.lt:83/pvp.aspx • 2013 m. „Transparency International“ korupcijos suvokimo indeksas: http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/ 	<p>Lietuvoje miškotvarkos projektus rengia tik juridiškai patvirtinti asmenys, turintys specialų išsilavinimą miškininkystės srityje (aukštasis arba bent jau aukštasis neuniversitetinis diplomas miškininkystės srityje) ir įregistruoti specialiai registre. Vadovaudamas aplinkos ministro 2006 m. rugėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406, Valstybinė miškotvarkos tarnyba nuo 2007 m. sausio 1 d. atlieka privačių miško valdų miškotvarkos projektų tvirtinimo ir registravimo miškų valstybės kadastre funkcijas. Visus naujus miškų urėdijų miškotvarkos projektus tvirtina aplinkos ministras, kas užtikrina visų taikomų įstatymų laikymą. Iš parengtos privačių miškotvarkos projektų apžvalgos matyti, kad dauguma projektų yra tikslūs ir nepriėštarauja teisės aktų reikalavimams. Nors ir gali pasitaikyti kai kurių atvejų, kai miškotvarkos projektuose pateikiami klaudingi ar netikslūs duomenys dėl neteisingų taksacinių duomenų, dėl korupcijos arba, paprasčiausiai, dėl neteisingų skaičiavimų, tačiau Lietuvoje tai nėra plačiai paplitęs reiškinys, turintis neigiamos įtakos miškų tvarkymo ir kirtimo planavimui.</p> <p>„Transparency International“ Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas 2013 m. buvo 57 (>50), taigi korupcija nėra laikoma pagrindiniu veiksniu, turinčiu neigiamos įtakos miškotvarkos ir kirtimų planavimui Lietuvoje.</p>	Rizika nereikšminga
---------------------------------------	--	---	--	---------------------

1.4 Leidimai kirsti mišką	<p>Įstatymai, reguliuojantys leidimų kirsti mišką, licencijų ir kitų teisinių dokumentų, reikalingų konkrečiems kirtimams vykdyti, išdavimą. Jie apima teisinių priemonių naudojimą leidimams gauti.</p> <p>Šiuo rodikliu norima išvengti situacijų, kai trūksta leidimų kirsti mišką arba jie gaunami nelegaliomis priemonėmis, pavyzdžiui, kyšininkavimu arba, kai leidimai kirsti mišką yra išduodami teritorijoms ar rūšims, kurių negalima kirsti.</p> <p>Kyšininkavimas yra gerai žinoma problema, susijusi su leidimų kirsti mišką išdavimu. Kyšininkavimas paprastai naudojamas norint gauti leidimus kirsti mišką toms teritorijoms ir rūšims, kurių pagal įstatymus kirsti negalima (pvz. saugomos teritorijos, teritorijos, neatitinkančios minimalaus kirtimo amžiaus ar skersmens reikalavimų, rūsys, kurių negalima kirsti ir t.t.). Tais atvejais, kai leidimuose kirsti mišką nurodytos rūsys ir medienos kokybė turi įtakos atitinkamų preliminarių mokesčių apskaičiavimui, korupcija ir kyšininkavimas gali būti pasitelkiamas norint produktus priskirti prie tų, už kuriuos mokamas mažesnis mokesčius. Šalyje arba šalies regionuose korupcijos lygis gali turėti įtakos, todėl vertinant rizikas reikėtų atsižvelgti į korupcijos veiksnius.</p> <p>Neteisėto miško kirtimo atvejais, leidimai kirsti mišką iš kitų vietų, bet ne tų, kur vykdytas kirtimas, gali būti pateikti, kaip nukirstos medienos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos aprašas (Aplinkos ministro įsakymas, 2010-12-30, Nr. D1-1055) • Biržių atrėžimo ir įvertinimo taisyklės (Aplinkos ministro įsakymas 2004-11-10, Nr. D1-577) • Miškų iškirtimo technologinėms ir gamybinėms miškų ūkio reikmėms tvarka (Aplinkos ministro įsakymas 2002-04-03, Nr. 145) • Medienos, reikalingos nuosavų pastatų statybai, remontui ar rekonstrukcijai, kirtimo privačiuose miškuose tvarka (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-03-18, Nr. 118) • Privatizuojamų miškų kirtimo tvarka (Aplinkos ministro įsakymas 2002-04-30, Nr. 219) • Miškų ūkio statistika 2012 (Valstybinė miškų tarnyba, 2012 m.) • Apvaliosios medienos pirkimo statistika 2012 m. (Valstybinė miškų tarnyba, 2012 m.) 	<p>Lietuvoje leidimai kirsti mišką išduodami pagal išsamų ir griežtą įstatymuose numatyta procesą. Prosesą vykdo ir kontroliuoja Valstybinė miškų tarnyba. Daugumoje atvejų miško kirtimai vykdomi pagal miškotvarkos projekto ir išduotų leidimų kirsti mišką reikalavimus. Tačiau yra konkrečių miško kirtimo tipų, kai leidimų kirsti mišką nereikia ir miškas gali būti kertamas tik pateikus raštišką pranešimą Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus teritoriniams poskyriams. Sie kirtimai apima atrankinius sanitarinius kirtimus; Baltalksnį, dreblių, gluosnių ir blindžių kirtimą neplynais kirtimais III-IV miškų grupių miškuose, nepriklausomai nuo medyno amžiaus; neplynus kirtimus vyresniuose kaip 20 metų amžiaus III-IV miškų grupių medynuose, kai miško savininkas savo reikmėms per metus iš vieno hektaro išsikerta iki 3 kietmetrių likvidinės medienos, bet ne daugiau kaip 15 kietmetrių iš visos savo miško žemės sklypo; plynusios sanitarinius kirtimus - stichinių nelaimių miškuose atvejais; retinimo ir eina muosius kirtimus. Taip pat, be leidimo kirsti mišką privataus miško savininkai gali kirsti ribines linijas (1,5 metro iš savo pusė), sausuolius, vėjavartas, vėjalaužas, vykdyti jaunuolyňų ugdymą iki 20 metų medynuose.</p> <p>Net jeigu teisinės institucijos padidino neteisėto miško kirtimo kontrolę Lietuvoje, neteisėtų kirtimo atvejų vis tiek pasitaiko. Paskutinius ketverius metus (2008-2012 m.) neteisėtų kirtimų kiekis buvo daugmaž stabilus, tačiau palyginti su 2002 m., sumažėjo 64 proc. 2011 m. buvo nustatyti 527 atvejai valstybiuose ir</p>	Rizika nereikšminga
---------------------------	---	---	--	---------------------

	teisėtumo įrodymas.		<p>privačiuose miškuose, nelegaliai iškirsta buvo 8500 m³. Didžioji dalis (71 proc.) neteisėtai iškirsto miško, sudarančio 6 000 m³, buvo iškirsta privačiuose miškuose. 2011 m. pasitaikė 46 atvejai, kai jau pagaminta apvalioji mediena buvo pavogta iš valstybinių miškų (iš viso 700 m³). Pagal Valstybinės miškų tarnybos pateiktus statistinius duomenis, neteisėtai kertama mediena Lietuvoje sudaro tik 0,1 proc. visos iškertamos medienos kiekio. Naujausi turimi 2013 m. duomenys rodo neteisėto miško kirtimo atvejų ir kiekio mažėjimo tendencijas.</p> <p>Per pastaruosius trejus metus nebuvvo pranešta apie oficialius kyšininkavimo atvejus tarp asmenų, atsakingų už leidimų kirsti mišką išdavimą. „Transparency International“ Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas 2013 m. buvo 57 (>50), taigi korupcija nėra laikoma pagrindiniu veiksniu, turinčiu įtakos galimybei gauti leidimus kirsti mišką toms teritorijoms ir rūšims, kurių pagal įstatymus nebūtų galima kirsti.</p>	
--	---------------------	--	--	--

1.5 Atskaitymai žemės savininkui ir mokesčių, susijusių su kirtimu, mokėjimas	<p>Įstatymai, susiję su konkrečiais teisiškai privalomais miško kirtimo mokesčiais, pavyzdžiui, atskaitymais žemės savininkams, nenukirsto miško pardavimo mokesčiais ir kitais su medienos tūriu susijusiais mokesčiais. Jie taip pat apima mokesčių mokėjimą pagal tinkamą kiekio, kokybės ir rūšių klasifikaciją. Neteisinga miško produktų klasifikacija yra gerai žinoma problema ir ji dažnai susijusi su kysią davimų tarnautojams, atsakingiems už klasifikavimo kontrolę.</p>		Lietuvoje nėra konkrečių miško kirtimo mokesčių, pavyzdžiui, atskaitymų žemės savininkams, nenukirsto miško pardavimo mokesčių ir kitų su medienos tūriu susijusią mokesčių. Taip pat nėra mokesčių už kiekį, kokybę ir rūšis.	Netaikoma
1.6 Pridėtinės vertės mokesčiai ir kiti pardavimo mokesčiai	<p>Įstatymai, susiję su skirtingais pardavimo mokesčių tipais, taikomais parduodamai žaliavai, išskaitant neiškirstą mišką. Jų išvengti galima parduodant produktus be oficialaus pardavimo dokumento arba parduodant produktus daug žemesne už oficialią rinkos kainą ir mokant neoficialiai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas (2002-03-05, Nr. IX-751) • Privalomųjų atskaitymų į Lietuvos Valstybės biudžetą iš pajamų už parduota žaliaivinė medieną ir nenukirstą mišką apskaičiavimo ir mokėjimo tvarka (Vyriausybės nutarimas, 2002-08-10, Nr. 1229) • Nenukirsto valstybinio miško kainų nustatymas (Aplinkos ministro įsakymas, 1998-09-30, Nr. 194) • Nenukirsto valstybinio miško skyrimo ir pardavimo taisyklės (Vyriausybės nutarimas, 2001-10-31, Nr. 1286) • Valstybinės mokesčių inspekcijos Lietuvos mokesčių mokėtojų duomenų bazė • Iregistravimo į Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju registru / išregistravimo iš Pridėtinės 	<p>Lietuvoje pridėtinės vertės mokesčių (PVM) moka visi asmenys (fiziniai ir juridiniai), kurių metinė veiklos apyvarta viršija 155 000 Lt.</p> <p>Valstybinė mokesčių inspekcija yra atsakinga už kiekvieną mėnesį mokesčių mokėtojų deklaruojamo PVM surinkimą. Nuo 2008 m. sausio 1 d. įsigaliojus PVM įstatymo pataisai už medieną moka pirkėjas, o ne pardavėjas. Įsigaliojus šiam pakeitimui, tapo sunkiau išvengti sumokėti pridėtinės vertės mokesčių. Pastarieji pakeitimai laikomi pakankama prevencine priemonė neteisėtai su PVM mokėjimu susijusiai veiklai sustabdyti, taigi laikoma, kad su PVM susijusi rizika yra nereikšminga.</p>	Rizika nereikšminga

		<p><u>vertės mokesčio mokėtoju registrų taisyklės</u> (Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas, 2002-06-26, Nr. 178)</p>		
--	--	---	--	--

1.7 Pajamų ir pelno mokesčiai	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Pelno mokesčio įstatymas</u> (2001-12-20, IX-675) • <u>Gyventoju pajamų mokesčio įstatymas</u> (2002-07-02, Nr. IX-1007) • <u>Privalomųjų atskaitymų į Lietuvos Valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavine medieną ir nenukirstą mišką apskaičiavimo ir mokėjimo tvarka</u> (Vyriausybės nutarimas, 2002-08-10, Nr. 1229) • <u>Nenukirsto valstybinio miško kainų nustatymas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 1998-09-30, Nr. 194) • <u>Nenukirsto valstybinio miško skyrimo ir pardavimo taisyklos</u> (Vyriausybės nutarimas, 2001-10-31, Nr. 1286) • <u>Valstybinės mokesčių inspekcijos Lietuvos mokesčių mokėtojų duomenų bazė</u> • <u>Iregistruavimo į Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registrą / išregistruavimo iš Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registro taisyklos</u> (Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymas, 2002-06-26, Nr. 178) 	<p>Jei fizinis asmuo parduoda medieną juridiniam asmeniui, fizinis asmuo privalo sumokėti 15 proc. pajamų mokesčių nuo gautos sumos. Šiuo atveju už fizinį asmenį pajamų mokesčių sumoka bendrovė, perkanti medieną ir pajamų mokesčio suma yra atskaitoma nuo pirkimo kainos prieš perivedant pinigus fiziniam asmeniui. Jei medieną parduoda pagal individualią veiklą dirbantis asmuo, vykdantis medienos pardavimo veiklą, tada pajamų mokesčių šis asmuo moka kartą per metus, užpildęs pajamų deklaraciją. Pajamų mokesčio deklaravimą koordinuoja Valstybinė mokesčių inspekcija. Deklaruojant pajamas ir sumokant pajamų mokesčių suteikiama galimybė atgauti dalį deklaruoto pajamų mokesčio, todėl taip daryti yra ekonomiškai naudinga.</p> <p>Valstybinės miškų urėdijos moka 15 proc. pajamų mokesčių už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Be to, kaip ir visi juridiniai asmenys, moka 15 proc. pelno mokesčių. Papildomai miškų urėdijos moka 50 proc. nuo grynojo pelno į šalies biudžetą.</p>	Rizika nereikšminga	
1.8 Medienos kirtimo nuostatai	Apima teisinius reikalavimus kirtimo metodams ir technologijoms, išskaitant atrankinius, plynus, atvejinius kirtimus, medienos pervežimą iš kirtavietės, sezoninius apribojimus ir t. t.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatai</u> (Vyriausybės nutarimas, 1997-07-24, Nr. 799) • <u>Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo</u> 	Medienos kirtimas yra detaliai reglamentuotas informacijos šaltiniuose minimuose teisės aktuose. Miško kirtimų taisyklos nustato pagrindinius miško kirtimų (medienos ruošos, medienos	Rizika nereikšminga

	<p>Paprastai jie apima nuostatus dėl kirtavietės dydžio, minimalaus kertamų medžių amžiaus ir (arba)skersmens, miško ekosistemos elementų, kurie turi būti išsaugoti kertant ir t. t. Taip pat, dėmesys turi būti atkrepiamas į valksmų ar ištraukimo kelių įrengimą, kelių tiesimą, sausinimo sistemas, tiltus ir t. t. Be to, turi būti atsižvelgta į kirtimų planavimą, kirtaviečių paruošimą bei stebėseną. Reikia atsižvelgti į bet kokius teisiškai ipareigojančius kirtimus reguliuojančius praktikos kodeksus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>metodika</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2008-07-02, Nr. D1-362) • <u>Miško kirtimu taisyklys</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2010-01-27, Nr. D1-79) • <u>Nacionalinė mišku ūkio sektorius plėtros programa</u> (Vyriausybės nutarimas, 2012-05-23, Nr. 569) • <u>Leidimu kirsti miška išdavimo tvarkos aprašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2010-12-30, Nr. D1-1055) • <u>Biržių atrėžimo ir ivertinimo taisyklys</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2004-11-10, Nr. D1-577) • <u>Miško kirtimo privačiose valdose, kurioms nėra sudarytas miškotvarkos projektas, tvarkos aprašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2004-11-08, Nr. D1-569) • <u>Nenukirsto valstybinio miško pardavimo asmenims, kurių pastatai yra nukentėję nuo stichinių nelaimių, tvarka</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-01-23, Nr. 28) • <u>Privačiuose miškuose pribrestanceji medynų ir brandžių bei perbrendusių medžių nebrandžiuose medynuose pagrindinių kirtimų tvarka</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-03-18, Nr. 118). • <u>Privatizuojamų mišku kirtimo tvarka</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-04-30, Nr. 219) • <u>Mišku tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklys</u> (Žemės ūkio ministro įsakymas 2004-12-29, Nr. 3D-685) • <u>Mišku iškirtimo technologinėms ir gamybinėms mišku ūkio reikmėms tvarka</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-04-03, Nr. 	<p>ištraukimo) miškuose biologinius, ekologinius ir technologinius reikalavimus. Taisyklys privalomas visiems miško savininkams, valdytojams ir naudotojams. Miško kirtimai skirstomi į pagrindinius, ugdamuosius, sanitarinius ir specialiuosius miško kirtimus. Taip pat šiose taisyklyse apibrežiamas minimalus kertamų medžių amžius, priklausantis nuo medžio rūšies ir miško grupės. Be to, norint išlaikyti biologinę įvairovę, reikalaujama po kirtimo palikti tam tikrą biologinės įvairovės medžių skaičių viename hektare. Šie medžiai turi atitinkti miško kirtimo taisyklyse numatytais kriterijus. Zonoje aplink retujų paukščių lizdavietes draudžiami pagrindiniai miško kirtimai tam tikru spinduliu, priklausomai nuo saugomo paukščio rūšies. Tokios vietos prieš kirtimą turi būti aiškiai pažymėtos natūroje ir žemėlapiuose.</p> <p>Miško kirtimo taisyklyse minimi technologiniai reikalavimai apimantys biržių išdėstymą ir šliejimą, valksmų ar ištraukimo kelių išdėstymą, medienos sandėliavimą, negyvos medienos palikimą, ir pan.</p> <p>Be Miško kirtimo taisyklių, medienos kirtimą privačiuose miškuose reglamentuoja Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatai, kurie reglamentuoja privačių miškų tvarkymą, šių miškų naudojimą, atkūrimą, apsaugą, miškotvarkos projektų rengimą, taip pat nustato privačių miškų savininkų teises ir pareigas tvarkant, prižiūrint ir naudojant privačius miškus.</p>
--	--	---	--

		<p>145)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Valstybinės miškų tarnybos 2012 m. veiklos ataskaita</u> 	<p>Biržių atrėzimo ir įvertinimo taisyklos reglamentuoja biržių atrėzimą visų nuosavybės formų miškuose ir jų įvertinimą valstybiniuose miškuose. Biržių atrėzimas ir įvertinimas yra medynų sklypų kirtimui atribojomas ir apmatavimas, medžių ženklinimas, kirstinų medžių tūrio nustatymas bei nenukirsto miško įvertinimas patvirtintomis kainomis.</p> <p>Valstybinė miškų tarnyba yra biudžetinė įstaiga, pagal kompetenciją tvarkanti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą, vykdanti visos Lietuvos miškų inventorizaciją atrankos metodu ir renkanti miškų ūkio statistinius duomenis, atliekanti miškų būklės stebėseną šalies miškuose, kontroliuojanti valstybinių ir privačių miškų būklę, miško naudojimą ir atkūrimą valstybės lygiu, vertinant miškų inventorizaciją ir miškotvarkos projektus miško valdos ir šalies lygiu, vykdanti valstybinių ir privačių miškų valstybinės kontrolės priežiūrą, siekianti užtikrinti gerą Lietuvos miškų būklę ir tvarų miško ekosistemos funkcionavimą visų nuosavybės formų miškuose, periodiškai tikrina, kaip buvo vykdomi ar biržėse buvo įvykdyti miško tvarkymo veiksmai, laikantis galiojančių teisės aktų. Išanalizavus Valstybinės miškų tarnybos viešai prieinamos 2012 m. metinės veiklos ataskaitos skyriuje „Valstybinių ir privačių miškų kontrolės priežiūra“ pateiktą informaciją prieita išvados, kad rizika susijusi su šio rodiklio reikalavimų įgyvendinimu Lietuvoje yra nereikšminga.</p>	
--	--	---	---	--

1.9 Saugomos teritorijos ir rūšys	<p>Apima įstatymus, susijusius su saugomomis teritorijomis, taip pat su saugomomis, retomis ar nykstančiomis rūšimis, išskaitant jų buveines ir potencialias buveines.</p> <p>Šiuo rodikliu norima išvengti kirtimų rizikos saugomose teritorijose arba teritorijose nesilaikant jų tvarkymo ir apsaugos planų, taip pat neteisėto saugomų rūšių kirtimo dideliais kiekiais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Saugomų teritorijų įstatymas (1993-11-09, Nr. I-301) • Aplinkos apsaugos įstatymas (1992-01-21, Nr. I-2223) • Žemės įstatymas (1994-04-26, Nr. I-446) • Mišku įstatymas (1994-11-22, Nr. I-671) • Valstybinių parkų, biosferos rezervatų ir draustinių tvarkymo planų rengimo (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-12-21, Nr. 656) • Nacionalinė mišku ūkio sektoriaus plėtros programa (Vyriausybės nutarimas, 2012-05-23, Nr. 569) • Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro steigimas ir jo nuostatu patvirtinimas (Vyriausybės sprendimas, 2002-04-30, Nr. 587) • Saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymas (2009-12-17, Nr. XI-578) • Saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai (Vyriausybės nutarimas, 2004-08-19, Nr. 996) • Laukinės augalijos įstatymas (1999-06-15, Nr. VIII-1226) • Laukinės gyvūnijos įstatymas (1997-11-06, Nr. VIII-498) • Bendruju buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (Vyriausybės sprendimas, 2011-05-25, Nr. 614) • Kompensacijų privataus miško savininkams ir valdytojams, kurių valdose steigiamą naują saugomą teritoriją, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos 	<p>Miškų įstatyme teigama, kad pagal tvarkymo paskirtį Lietuvos miškai yra skirstomi į 4 grupes (miško rezervatai, specialios paskirties miškai, apsauginiai miškai, ūkiniai miškai). Miškus kirsti galima atsižvelgiant į ūkininkavimo tikslus ir apsaugos režimą, nustatytą pagal miškų grupes.</p> <p>Nustatyti saugomų teritorijų tvarkymą reguliuoja Saugomų teritorijų įstatymas. Jame nurodoma, kad pagrindiniai teisinių dokumentai, reguliuojantys saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo režimą yra šie: Saugomų teritorijų įstatymas, Individualių saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų planavimo dokumentai, individuali saugomų objektų arba teritorijų apsaugos tvarka ir apsaugos sutartys.</p> <p>Lietuvos miškų tvarkymas pagal Miškų įstatymą vykdomas pagal miškotvarkos projektą, kuriamo pateikiamas specialus skyrius apie gamtos apsaugos priemones, išvardijamos saugomos rūšys, buveinės ir kitos aplinkosaugos vertybės ir objektai. Visi vertingi objektai pažymėti žemėlapiuose su nurodytomis ir smulkiai aprašytomis apsaugos priemonėmis. Išduodant leidimus kirsti mišką, Miškų tarnyba tikrina savo duomenų bazes ir vertina, ar planuojamo kirtimo zonoje nėra identifikuota saugomų rūšių ar teritorijų, o jei tokios yra, tuomet išrašant leidimą kirsti mišką yra nurodomi taikomi aprabojimai ar leidimas kirsti mišką nėra išduodamas.</p> <p>Statistinė informacija apie Lietuvos saugomos teritorijas, retas ir nykstančiai rūšis, aptinkamas Lietuvos miškuose ir</p>	Rizika nereikšminga
-----------------------------------	--	--	--	------------------------

		<p><u>aprašas</u> (Vyriausybės nutarimas, 2012-03-07, Nr. 260)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Augalų bendrijų Raudonosios knygos sąrašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 1998-11-30, Nr. 237) 	<p>kiti susiję duomenys yra pateikiami <u>Valstybinės mišku tarnybos</u> interneto svetainėje.</p> <p>Valstybinė miškų tarnyba periodiškai tikrina, kaip įgyvendinami teisės aktai, skirti gamtiniai vertybų, objektų ir saugomų teritorijų apsaugai. Valstybinė miškų tarnyba turi metinį kontrolės planą, kuriame išvardijami tikrinami aspektai ir vietas (<u>2013 m. metinis kontrolės planas</u>).</p> <p>Be to, regioniniai Aplinkos apsaugos agentūros skyriai periodiškai tikrina, kaip urėdijoje tvarkomi ir taikomi aplinkos apsaugos teisės reikalavimai. Ataskaita apie tikrintas vietas ir nustatytais problemas yra skelbiama <u>Aplinkos ministerijos</u> interneto svetainėje.</p> <p>Lietuvos teisės aktuose aptariami visi šio reikalavimo aspektai.</p>	
--	--	--	--	--

1.10 Aplinkosaugos reikalavimai	<p>Apima įstatymus, susijusius su poveikio aplinkai vertinimu dėl kirtimų, galimų dirvos pažeidimų, apsauginių zonų nustatymo (pvz. šalia vandens telkiniai, atvirų vietovių, veisimosi teritorijų), paliekamų medžių skaičiaus kirtavietėje, kirtimo laiko apribojimų ir reikalavimų miškų ūkio technikai.</p> <p>Pagal šį rodiklį rizikos gali būti nustatomos, kai akivaizdžiai matomas sisteminges ir (arba) didelio masto teisiškai reikalaujamų aplinkosaugos priemonių nesilaikymas iki tiek, kad jis kelia pavojų miško ištekliams ir kitoms aplinkosaugos vertybėms.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Saugomų teritorijų įstatymas</u> (1993-11-09, Nr. I-301) • <u>Aplinkos apsaugos įstatymas</u> (1992-01-21, Nr. I-2223) • <u>Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros programa</u> (Vyriausybės nutarimas, 2012-05-23, Nr. 569) • <u>Saugomų gyvūnų, augalų, grybu rūsių ir bendrijų įstatymas</u> (2009-12-17, Nr. XI-578) • <u>Laukinės augalijos įstatymas</u> (1999-06-15, Nr. VIII-1226) • <u>Laukinės gyvūnijos įstatymas</u> (1997-11-06, Nr. VIII-498) • <u>Bendruju buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai</u> (Vyriausybės sprendimas, 2011-05-25, Nr. 614) • <u>Augalų bendrijų Raudonosios knygos sąrašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 1998-11-30, Nr. 237) • <u>Miško kirtimų taisyklos</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2010-01-27, Nr. D1-79) • <u>Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklos</u> (Aplinkos ministro įsakymas 2010-06-30, Nr. D1-577) • <u>Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklos</u> (Žemės ūkio ministro įsakymas 2004-12-29, Nr. 3D-685) • <u>Specialiosios žemės ir miško naudojimo salygos</u> (Vyriausybės nutarimas, 1992-05-12, Nr. 343) • <u>Paviršinių vandens telkiniių apsaugos zonų ir</u> 	<p>Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklose nurodoma, kad valstybinių miškų miškotvarkos projekte turi būti skyriai, susiję su miško apsauga nuo gaisrų, sanitarine ir biologinės įvairovės apsauga, rekreacinėmis ir socialinėmis miškų funkcijomis. Privačių miškų miškotvarkos projekte turi būti speciali dalis, susijusi su miško apsauga ir aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimu.</p> <p>Miško darbai turi būti planuojami ir įgyvendinami laikantis Miškų kirtimo taisyklose nustatyto reikalavimų. Minėtose taisyklose yra nuostatų dėl kirtimo laiko apribojimų pagal miškų grupes (pavyzdžiu, II grupės ir kai kuriuose III grupės miškuose pagrindiniai kirtimai neleidžiami nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d.). Nustatyti reikalavimai retų ir nykstančių rūsių paukščių lizdaviečių apsaugai, taip pat išsamūs reikalavimai palikti gyvus medžius ir negyvą medieną biologinės įvairovės apsaugai kirtavietėse.</p> <p>Miškų kirtimo taisyklose taip pat numatoma apsaugos zonų priežiūra prie vandens telkiniai ar atvirų vietovių, taip pat kai kurie apribojimai, susiję su dirvos apsauga nuo erozijos. Pavyzdžiu, vandens telkiniai apsaugos zonose esančiuose šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10°, ir statesniuose kaip 45° šlaituose, plyniejį pagrindiniai miško kirtimai nevykdomi.</p> <p>Miškų urėdijos nuolat tikrina, kaip vykdomi miškų ūkio darbai valstybiniuose miškuose, ar juos vykdant</p>	Rizika nereikšminga
---------------------------------------	---	---	--	------------------------

		<p><u>pakrančiu apsaugos juostų nustatymo principai</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2007-02-14, Nr. D1-98)</p>	<p>laikomasi planavimo dokumentuose ir miško kirtimo leidimuose nurodytų aplinkosaugos reikalavimų.</p> <p>Valstybinė miškų tarnyba periodiškai tikrina, kaip įgyvendinami teisės aktai, skirti gamtinėi vertėbių, objektų ir saugomų teritorijų apsaugai. Valstybinė miškų tarnyba turi metinį kontrolės planą, kuriame išvardijami tikrinami aspektai ir vietas (<u>2013 m. metinis kontrolės planas</u>).</p> <p>Be to, regioniniai Aplinkos apsaugos agentūros skyriai periodiškai tikrina, kaip urėdijoje tvarkomi ir taikomi apsaugos teisės reikalavimai. Ataskaita apie tikrintas vietas ir nustatytas problemas yra skelbiama <u>Aplinkos ministerijos</u> interneto svetainėje.</p> <p>Pagal minėtų institucijų parengtas ataskaitas akivaizdu, kad nėra nustatyti sistemingų ir (arba) didelio masto teisės aktų nesilaikymo atvejų, kurie kelia pavojų miško ištekliams ir kitoms aplinkosaugos vertybėms, todėl rizika laikoma nereikšminga.</p>	
--	--	---	---	--

<p>1.11 Darbuotojų sauga ir sveikata</p>	<p>Teisiškai reikalaujama, kad asmenys vykdantys kirtimo darbus naudotų asmenines apsaugos priemones, laikytuси kirtimo darbų saugos, trukmės, rėžimo ir naudojamų mechanizmų saugos reikalavimų, būtų nustatyta apsaugos zona aplink kirtimo teritoriją. Teisiškai reikalaujama saugiai naudoti chemines medžiagas. Sveikatos ir saugos reikalavimai, kurie turi būti taikomi miško darbams (ne administraciniams darbams ar kitai veiklai, nesusijusiai su miškų ūkinė veikla).</p> <p>Šiuo reikalavimu norima nustatyti atvejus, kai atliekant miško darbus nuolat nesilaikant darbuotojų sveikatos ir saugos reikalavimų kyla didelė rizika darbininkų sveikatai ir saugumui.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Lietuvos Respublikos darbo kodeksas</u> (2002-06-04, IX-926) • <u>Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas</u> (2003-07-01, IX-1672) • <u>Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymas</u> (2003-10-14, IX-1768) • <u>Pavojingu darbų sąrašas</u> (Vyriausybės nutarimas, 2002-09-03, 1386) • <u>Isakymas dėl darbuotoju aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis</u> (Socialinės apsaugos ir darbo ministras, 2007-11-26, A1-331) • <u>Vyriausybės nutarimas dėl specialiųjų žemės ir miško salygu patvirtinimo</u> (Vyriausybės nutarimas 1992-05-12, 343) • <u>Isakymas dėl klausos apsaugos darbe ir kontrolės priemonių</u> (Vyriausasis valstybinis darbo inspektorius, 2006-03-30, 1-66) • <u>Dėl žemės ir miškų ūkio traktorių, juo priekabų ir prikabinamųjų mašinų atitinkies ivertinimo taisyklių patvirtinimo</u> (Žemės ūkio ministras, 2004-12-29, 3D-685) • <u>Isakymas dėl Lietuvos higienos normos HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama</u> 	<p>Sveikatą ir saugą atliekant miškų ūkinę veiklą stebi Valstybinė darbo inspekcija. Ji vykdo ne tik kontrolės ir stebėjimo funkcijas, bet taip pat teikia nurodymus dėl sveikatos ir saugos klausimų skirtinguose verslo sektoriuose.</p> <p>Kadangi patys miškų urėdijos darbuotojai kirtimo darbų nevykdo ir nelaimingų atsitikimų miškų urėdijos darbuotojų tarpe per pastaruosius metus nebuvo arba buvo labai mažai, todėl laikoma, kad dėl nelaimingų atsitikimų ar teisės aktų, susijusių su darbuotojų sauga ir sveikata, pažeidimo rizika miškų urėdijos kasdieninėje veikloje, nesusijusioje su medienos kirtimu, yra nereikšminga. Tačiau visi arba dalis medienos kirtimo darbų miškų urėdijoje yra atliekami rangovinių organizacijų, kurios yra parenkamos viešo konkurso būdu.</p> <p>Miško darbų sektorius Lietuvoje yra laikomas vienu iš pavojingiausių veiklų ir Valstybinė darbo inspekcija taiko specialias kontrolės priemones, t. y. mažiausiai kas metus inspekcija atlieka prevencinį miško kirtimo veiklos stebėjimą visoje Lietuvoje, kad patikrintų, ar néra nelegalių darbuotojų, taip pat ar néra pažeidžiamai sveikatos ir saugos reikalavimai. Be to, inspekcija renka duomenis apie įvairius nelaimingus atsitikimus darbe ir teikia skirtingų verslo sektorių apibendrintą statistiką. Remiantis įvairių Valstybinės darbo inspekcijos atskaitų analize, akivaizdu, kad miškininkystės sektorius vis dar didelis nelaimingų atsitikimų darbe lygis. Miškininkystės sektorius yra vienas iš keturių pavojingiausių sektorių (1. Statyba, 2. Transporto ir apsaugos</p>
--	---	--	--

	<p><u>šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametru norminės vertės ir matavimo reikalavimai“ patvirtinimo</u> (Sveikatos apsaugos ministras, 2003-12-24, V-770)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Isakymas dėl higienos normos dėl pesticidų veikliųjų medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos aplinkoje</u> (Sveikatos apsaugos ministras, 2004-06-03, V-412) • <u>Miško darbų saugos taisyklės</u> (1996-11-25, 208) • <u>Darbuotojų sveikatos ir saugos strategija 2009-2012 m.</u> (Vyriausybės sprendimas 2009-06-25, Nr. 669). • <u>Valstybinės darbo inspekcijos ataskaita, 2012 m. (I)</u> • <u>Valstybinės darbo inspekcijos ataskaita, 2012 m. (II)</u> • <u>Valstybinės darbo inspekcijos ataskaita, 2013 m.</u> • <u>Valstybinės darbo inspekcijos apie nelaimingus atsitikimus periodinė ataskaita</u> 	<p>paslaugos, 3. Vandens tiekimas ir nuotekų valymas, 4. Miškininkystė, 5. Elektros, duju ir garu tiekimas) pagal mirčių ir rimtų sužeidimų skaičių. Remiantis oficialiais Valstybinės darbo inspekcijos duomenimis 2012 m. miškininkystės sektorius vykdant miško kirtimą ir su juo susijusius darbus pasitaikė 4 mirtini ir 4 sunkūs sužeidimai, 2013 metais – 2 mirtini ir 2 sunkūs. Per 2014 metų I pusmetį Lietuvoje vykdant miško kirtimą ir su juo susijusius darbus užfiksuoja 5 mirtini ir 2 sunkaus sužalojimo atvejai. Visi nelaimingi atsitikimai įvyko kertant mišką pjūklu. Atsižvelgiant į didėjantį nelaimingų atsitikimų skaičių ir miškininkystės sektorius pavojingumą, laikoma, kad miško kirtimas pjūklu ir su juo susiję darbai yra reikšmingos rizikos. Miško kirtimas medkirte laikomas mažiau rizikingu. Per pastaruosius metus oficialiai nebuvvo užfiksotų nelaimingų atsitikimų kertant mišką medkirte, todėl rizika susijusi su miško kirtimu medkirte laikoma nereikšminga. Kasdienė miškų urėdijos veikla, nesusijusi su miško kirtimu nėra laikoma pavojinga, todėl rizika yra nereikšminga.</p>	
--	--	--	--

1.12 Legalus įdarbinimas	<p>Teisiškai reikalaujama, kad kirtimo darbus atliekantys asmenys būtų įdarbinti legaliai: pasirašę darbo sutartį, mokėtų mokesčius už privalomą sveikatos draudimą, turėtų darbo leidimus bei kvalifikacinius pažymėjimus atliekamiems darbams. Be to, reikalavimas apima minimalų darbuotojų amžių bei minimalų darbuotojų amžių atliekant pavojingus darbus, priverstinį ir privalomą darbą, diskriminaciją bei laisvę kooperuotis.</p> <p>Teisės reikalavimai dėl kirtimų veikloje dalyvaujančių darbininkų įdarbinimo, išskaitant reikalavimus sutartims ir darbo leidimams, reikalavimus privalomajam draudimui, reikalavimus kvalifikacijos pažymėjimams ir kitus reikalavimus mokymui. Be to, punktuose aptariami minimalaus darbinio amžiaus ir minimalaus amžiaus asmeniui, dirbančiam pavojingus darbus atitiktis, įstatymai prieš priverstinį ir privalomą darbą, diskriminaciją, laisvę vienytis.</p> <p>Šiuo reikalavimu norima užtikrinti galimybę nustatyti sistemingą arba didelio masto darbo ir (arba) įdarbinimo taisyklių ir reglamentų nesilaikymą. Siekiama nustatyti, kur vyksta rimti darbuotojų juridinių teisių pažeidimai, pavyzdžiui, priverstinis, nepilnamečių arba nelegalus darbas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (2002-06-04, IX-926) • Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (2000-07-18 d, Nr. VIII-1864) • Valstybinio socialinio draudimo įstatymas (1991-05-21, Nr. I-1336) • Vyriausybės nutarimas dėl sezoninio darbo (1994-03-07, Nr. 154) • Vyriausybės nutarimas dėl asmenų iki 18 metų įdarbinimo (1994-03-07, Nr. 138) • Isakymas dėl miško darbų saugos taisyklių patvirtinimo (1996-11-25, 208) • Įdarbinimo per laikinojo įdarbinimo įmones įstatymas (2011-05-19, XI-1379) • Valstybinės darbo inspekcijos ataskaita, 2012 m. • Valstybinės darbo inspekcijos veiksmų planas, 2013 m. • Europos gyvenimo ir darbo salygu gerinimo fondo (Eurofund) ataskaita Nedeklaruoto darbo stabdymas Europos Sajungoje 	<p>Teisėtas įdarbinimas Lietuvoje yra apibūdinamas daugeliu skirtingų įstatymų. Pagal įstatymus, visi darbuotojai privalo būti pasirašę darbo sutartį, kuri yra privalomojo socialinio draudimo pagrindas, todėl jie yra apdrausti mokant mokesčius socialinio draudimo bendrovei SoDra. Pagal Darbo įstatymo reikalavimus, darbo sutartis turi būti parengta raštu ir joje turi būti pateiktos jos galiojamą užtikrinančios esminės nuostatos, pavyzdžiui, mokėjimo sąlygos, darbo vieta ir darbo aprašymas. Tam tikrų rūšių darbo sutartims gali reikėti papildomų nuostatų, pavyzdžiui, sutarties terminas, sezonišis darbas ir t. t. Trumpalaikis samdymas pasitelkiant įdarbinimo agentūras – tai terminuotų sutarčių alternatyva. Laikinas įdarbinimas Lietuvoje greitai plinta kaip lankstus darbo puse etato, projektinio darbo ar terminuoto įdarbinimo sprendimas ir kaip rizikos valdymo strategija pradiniame etape. Laikiną įdarbinimą reguliuoja Įdarbinimo per laikinojo įdarbinimo įmones įstatymas, priimtas norint įgyvendinti ES direktyvą dėl laikinųjų įdarbinimo įmonių darbo.</p> <p>Nelegalų įdarbinimą Lietuvoje kontroliuoja ir prevencines priemones įgyvendina skirtingos institucijos, pavyzdžiui, Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė socialinio draudimo fondo valdyba, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba ir Policijos departamentas. Remiantis valstybinės darbo inspekcijos ataskaita, visuose ūkio sektoriuose dažniausiai pasitaikantys nelegalus įdarbinimo atvejai Lietuvoje yra šie: 1. Darbas be</p>	Rizika nereikšminga
--------------------------	--	---	---	---------------------

			<p>darbo sutarties, 2. Individualūs asmenys, vykdantys ekonominę veiklą be savarankiškos veiklos vykdymo licencijų, 3. Ekonominės veiklos vykdymas legaliai neįregistruojant bendrovės, arba be reikalingų licencijų arba vykdant kitą nelegalią veiklą.</p> <p>Norédama mažinti nedeklaruotą darbą veiksmingiau, 2011 m. Valstybinė darbo inspekcija sudarė nuolatines grupes nelegaliam darbui Lietuvos penkiuose didžiausiųose miestuose kontroliuoti, kad imtysi nedeklaruoto darbo kontrolės ir prevencijos. Grupės yra sudarytos iš VDI inspektorų, kuriems suteikti atitinkami ištekliai. Kai reikia, pagalbos galima kreiptis į kitų institucijų atstovus. Rezultatai rodo, kad ši iniciatyva sumažino nelegalaus darbo atvejų aptikimą lyginant su ankstesniais metais. 2012 m. Valstybinė darbo inspekcija atliko daugiau nei 3700 galimo nelegalaus įdarbinimo patikrinimų ir nustatė 1700 nelegaliai įdarbintus asmenis. Dauguma nelegalaus (neteisėto) darbo atvejų 2012 m. pasitaikė šiuose ūkio sektoriuose: statyba - 35,85 proc, kitos viešosios paslaugos - 12,46 proc., didmeninė/mažmeninė prekyba - 10,53 proc., žemės ūkis - 7,84 proc. Rizikingiausi ūkio sektoriai ir toliau išlieka tie patys: statyba, didmeninė ir mažmeninė prekyba, žemės ūkis. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad palyginus su 2011 m. nelegaliai miškininkystės sektoriuje įdarbintų asmenų skaičius sumažėjo nuo 6,86 proc. iki 4,44 proc. 2012 m. Valstybinė mokesčių inspekcija parengė 2013 m. veiksmų planą, kuriamės pabrėžiamas poreikis sustiprinti</p>	
--	--	--	---	--

			<p>nelegalaus įdarbinimo kontrolės ir prevencinių priemonių taikymą siekiant geresnių rezultatų nei 2012 m.</p> <p>Remiantis ankščiau pateikta informacija galima matyti, kad, nors ir pasitaiko kai kurių nelegalaus įdarbinimo miškininkystės sektoriuje atvejų, tačiau teisės institucijų įgyvendintos kontrolės ir prevencinės priemonės, taip pat ir teigiamos tendencijos link mažesnių nelegalaus įdarbinimo atvejų miškininkystės sektoriuje suteikia tvirtą pagrindą priskiriant šią reikalavimų dalį prie nereikšmingos rizikos.</p>	
--	--	--	--	--

1.13 Paprotinės teisės	Įstatymai, apimantys paprotines teises, susijusias su miško produktų naudojimu, išskaitant reikalavimus, apimančius nuosavybės teises.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Mišku įstatymas</u> (1994-11-22, Nr. I-671) • <u>Čepkeliu valstybinio gamtinio rezervato lankymo taisyklės</u> • <u>Žūklės Žuvinto biosferos gamtiniame rezervate taisyklės</u> 	Lietuvoje nėra asmenų grupių, turinčių paprotinių teisių į miško naudojimą. Paprotinės teisės į nemedieninių miško produktų naudojimą valstybinių gamtinės rezervatų teritorijoje yra apibrėžiamos specialiais reglamentais, leidžiančiais vietinėms bendruomenėms rinkti uogas ir grybus, taip pat žuvauti laikantis specialių nuostatų. Miško kirtimo veikla gamtiniose rezervatuose yra draudžiama įstatymu.	Rizika nereikšminga
1.14 Laisvas ir išankstinis sutikimas	Laikomasi atitinkamų įstatymų, apimančių laisvą ir išankstinį sutikimą, kurie siejami su miško tvarkymo teisėmis, miško išteklių naudojimu, naudos dalijimusi ir t.t.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai</u> (Vyriausybės nutarimas, 2004-07-16, Nr. 904) • <u>Dėl mišku tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo</u> (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas, 2006-09-01, Nr. D1-406) 	Laisvas ir išankstinis sutikimas, miškų tvarkymui, teisės naudotis miško ištekliais, dalytis nauda (ir t. t.) yra įtrauktas į Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatus. Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo dokumento rengimo procese bendroji ar supaprastinta tvarka taikoma atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis (pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių koncretizavimo lygi) ir rūšis. Šiuose nuostatuose numatyta, kad bendarasis, specialusis ir detalusis teritorijų planavimas yra viešas. Nuostatai taip pat apima reikalavimus miškotvarkos plano rengimo procesui, į kuriuos įtraukiama reikalavimai laisvam ir išankstinis sutikimui. Panašūs reikalavimai taip pat pateiki miškotvarkos projektų rengimo tvarkoje.	Rizika nereikšminga
1.15 Vietinių gyventojų-čiabuvių teisės	Įstatymai, reguliuojantys vietinių gyventojų-čiabuvių teises, susijusias su miško veikla. Reikėtų atsižvelgti į tokius galimus aspektus, kaip teisė į žemę, teisė naudoti tam tikrus su mišku susijusius išteklius arba praktikuoti tradicinę veiklą, apimančią miško žemes.	Lietuvoje nėra čiabuvių. Lietuviai yra vietinė tauta savo žemėje.	Netaikoma – Lietuvoje nėra čiabuvių. Lietuviai yra vietinė tauta savo žemėje.	Netaikoma – Lietuvoje nėra čiabuvių. Lietuviai yra vietinė tauta savo žemėje.

1.16 Rūšių, kiekio, kokybės klasifikacija	<p>Įstatymai, reguliuojantys, kaip medieną prekybos ir transporto srityje klasifikuojama pagal rūšis, kiekį ir kokybę. Neteisinga medienos klasifikacija yra gerai žinomas metodas, siekiant sumažinti (išvengti) mokesčius ir rinkliavas.</p> <p>Turėtų būti nustatyta rizikos riba, kada žaliava ar produktas turėtų būti laikomas nelegaliu dėl neteisingai identifikuotos rūšies, kiekio ir kokybės. Tai gali apimti atvejus, kai šis klaudingas klasifikavimas atliekamas siekiant išvengti rinkliavų arba mokesčių mokėjimo arba, kai draudimai prekiauti produktais ir rūšimis yra nustatyti regiono, šalies ar tarptautiniu mastu. Su šia problema dažniausiai susiduriama šalyse, kur aukštas korupcijos suvokimo indeksas yra <50.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Mišku įstatymas</u> (1994-11-22, Nr. I-671) • <u>Nacionalinė mišku ūkio sektoriaus plėtros programa</u> (Vyriausybės nutarimas, 2012-05-23, Nr. 569) • <u>Apvaliosios medienos bei nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo taisyklės</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2010-09-10, Nr. D1-747) • <u>Prekybos apvaliaja medieną taisyklės</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2011-12-16, Nr. D1-984) • <u>Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklės</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2001-07-05, Nr. 358) • <u>Apvaliosios medienos apskaitos tvarkos aprašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2007-12-12, Nr. D1-672) 	<p>Pagal Mišku įstatymą Aplinkos ministerija yra atsakinga už teisės aktus ir taisykles, susijusius su apvaliosios medienos kokybės ir kiekio klasifikavimu bei matavimu. Aplinkos ministro patvirtinti teisės aktai yra paminėti informacijos šaltiniuose.</p> <p>Apvaliosios medienos, nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo taisyklėse nurodoma, kaip skirtingų medienos produktų (apvaliosios medienos, nukirstos medienos, komercinės medienos ir t. t.) kiekis turi būti apskaičiuojamas bei pateikiamos rastų tūrio skaičiavimo lentelės, o taip pat ir kitos medienos kiekio skaičiavimo formulės.</p> <p>Apvaliosios medienos prekybos taisyklėse nustatoma, kaip mediena turi būti pardavinėjama nenukirstu mišku bei pateikiamos taisyklės ir tvarka, kaip turi būti organizuojamas medienos pardavimas nenukirstu mišku. Taisyklėse nustatomos skaidrios valstybinio nenukirsto miško pardavimo taisyklės.</p> <p>Apvaliosios medienos apskaitos tvarkos aprašas nustato apvaliosios medienos priėmimą, perdavimą, perklasifikavimą bei judėjimo fiksavimą apskaitoje ir yra privalomas valstybės įmonėms miškų urėdijoms, nacionalinių parkų direkcijoms bei kitiemis valstybinių miškų valdytojams (patikėtiniams). Ši tvarkos aprašą gali taikyti kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, gaminantys ir parduodantys medieną.</p> <p>„Transparency International“ Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas 2013 m.</p>	Rizika nereikšminga
---	---	--	--	------------------------

			buvo 57 (>50), taigi korupcija nėra laikoma pagrindiniu veiksniu, turinčiu neigiamos įtakos rūšių, kiekių ir kokybės klasifikacijai Lietuvoje.	
--	--	--	--	--

1.17 Prekyba ir transportas	<p>Turi būti gauti visi reikalingi prekybos ir transportavimo leidimai.</p> <p>Šie dokumentai apima teisiškai reikalaujamus išvežimo leidimus, važtaraščius ir kitus dokumentus, leidžiančius išvežti medieną iš kirtavietės.</p> <p>Šalyse, kuriose korupcijos lygis aukštas, šie dokumentai, paprastai, klastojami arba gaunami duodant kysius.</p> <p>Nelegalus miško kirtimo atvejais pervežimo dokumentai iš kitų vietų, išskyrus kirtavietes, gali būti pateiktai kaip netikras legalaus kirtimo įrodymas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Apvaliosios medienos apskaitos tvarkos aprašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2007-12-12, Nr. D1-672) • <u>Apvaliosios medienos, pagamintos privačiuose miškuose, gabenimo tvarkos aprašas</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2004-06-03, Nr. D1-313) • <u>Prekybos apvaliaja medienai taisyklės</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2011-12-16, Nr. D1-984) • <u>Dėl savavališkai iškirstų medžių ir krūmu, augusių miško žemėje, ir pagamintos apvalios medienos ištraukimo arba išvežimo tvarkos</u> (Aplinkos ministro įsakymas, 2002-05-13, Nr. 237) 	<p>Mediena turi būti parduodama pagal Apvaliosios medienos prekybos taisyklėse aprašomą aukciono sistemą. Su aukciono laimėtoju pasirašomos ilgalaikės arba pusmečio sutartys. Išsamiai aukcionų rengimo tvarka aprašoma minėtose taisyklėse.</p> <p>Apvaliosios medienos apskaitos tvarkos apraše yra nustatyta tvarka, kaip apvalioji mediena turi būti priimta (reikalingi dokumentai ir duomenys), taip pat pateikiama ir aprašoma dokumentais patvirtinta medienos atsekamumo sistema, paaškinama, kaip užpildyti reikalingus dokumentus.</p> <p>Apvaliosios medienos, pagamintos privačiuose miškuose, gabenimo tvarkos apraše nurodoma, kad asmuo, pervežantis medieną iš privačių miškų, privalo turėti medienos pervežimo lapą, dokumentą, įrodantį jo tapatybę, kirtimo leidimą (jei reikia), miško nuosavybės dokumentą (kai kirtimo leidimas nereikalingas ir perveža savininkas) arba dokumentą, įrodantį teisę medienos nuosavybę (sutartį ir t. t.) (kai perveža rangovas). Pervežimo lape reikalinga nurodyti informacija ir duomenys bei kiti dokumentai yra aprašomi minėtame tvarkos apraše.</p> <p>Minėtuose teisės aktuose galima aiškiai susieti dokumentus, susijusius su pervežimu, prekyba, konkrečia aptariama medžiaga ir kilme.</p> <p>Regiono aplinkos apsaugos departamento miškų kontrolės skyrius tikrina, kaip vykdomi teisės aktuose nustatytu reikalavimai prekybai ir transportui. Jei</p>	Rizika nereikšminga
-----------------------------	--	--	--	------------------------

			<p>miškuose randama neteisėtai nukirstos medienos, minėta institucija privalo išduoti transportavimo leidimą. Tokio pervežimo tvarka yra nustatoma Savavališkai iškirstų medžių ir krūmų, augusių miško žemėje, ir pagamintos apvalios medienos ištraukimo arba išvežimo tvarkoje.</p> <p>Savavališkų kirtimų statistinius duomenis prašome žiūrėti 1.4 rodiklio (leidimai kirsti mišką) skyriuje. Kyšininkavimas tarp asmenų, atsakingų už miško kirtimo leidimų ar pervežimo dokumentų išdavimą, taip pat suklastotų dokumentų rengimas ir teikimas gali būti problema; tačiau nėra pakankamai įrodymų, kai tokie dokumentai buvo išduoti.</p> <p>Lietuvoje teisės normos apima visus prekybos ir transporto leidimus. Be to „Transparency International” Lietuvos korupcijos suvokimo indeksas 2013 m. buvo 57 (>50), taigi korupcija nėra laikoma pagrindiniu veiksniu, turinčiu neigiamos įtakos medienos prekybai ir transportavimui Lietuvoje.</p>	
--	--	--	--	--

1.18 Tikslinė prekyba ir sandorių kainodara	<p>Tikslinę prekybą reguliuojantys įstatymai. Tikslinė prekyba su susijusiomis bendrovėmis, išteigtomis mokesčių lengvatas taikančiose vietose su dirbtinėmis sandorių kainomis – tai gerai žinomas būdas išvengti teisėtai nustatyti mokesčių ir rinkliavų mokėjimo miškus kertančiai šalai. Tai laikoma svarbiu lėšų generatoriumi, kuriuo skatinamas miško tarnybų ir darbuotojų, susijusių su miško kirtimais, kyšininkavimas.</p> <p>Daugelis šalių išleido įstatymus, apimančius sandorių kainodarą ir tikslinę prekybą. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad čia gali būti įtraukta tik sandorių kainodara ir tikslinė prekyba, nes jos yra teisiškai draudžiamos šalyje.</p> <p>Kai produktai parduodami išvežant iš šalies už kainą, kuri žymiai mažesnė už rinkos vertę, o paskui parduodamai kitai tiekimo grandžiai už rinkos kainas, tai, paprastai, yra aiškus mokesčių vengimo veiksny. Paprastai, produktai nėra fiziškai perkeliami į prekybos bendrovę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Sandorių kainodara</u> (Finansų ministro įsakymas Nr. 1K-123, 2004-04-09). • <u>Plonos kapitalizacijos taisyklos</u> (Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas, 2003-12-09, Nr. 1575) • <u>Prašymo pritarti būsimojo kontroliuojamojo sandorio kainodaros principams taisyklos</u> (Valstybinės mokesčių inspekcijos įsakymas, 2011-10-21, Nr. VA-106) • <u>Ataskaitos apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis FR0438 formos ir jos užpildymo taisyklos</u> (Valstybinės mokesčių inspekcijos įsakymas, 2004-09-22, Nr. 376) • Asocijuotų asmenų tarpusavio sandorių arba ūkinės operacijų ataskaitos FR0528 formos ir jos užpildymo taisyklių patvirtinimas (Valstybinės mokesčių inspekcijos įsakymas, 2005-03-22, Nr. VA-27) • <u>Pelno mokesčio įstatymas</u> (2001-12-20, IX-675) • <u>Tikslinių teritorijų sąrašas</u> (Finansų ministro įsakymas, 2001-12-22, Nr. 344) • http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/gtps- 	<p>Tikslinę prekybą Lietuvoje reguliuoja Pelno mokesčio įstatymas. Tikslinė prekyba Lietuvoje draudžiama, tačiau Lietuvos finansų ministras patvirtino tikslinių teritorijų sąrašą. Pagal įstatymus, tikslinėse teritorijose įregistruotoms bendrovėms yra taikoma skirtinga apmokestинimo tvarka.</p> <p>Sandorių kainodaros (toliau - SK) taisykles buvo patvirtintos ir integruotos į Lietuvos mokesčių sistemą 2004 m. Lietuvos SK taisyklose nustatyti reikalavimai SK dokumentams daugiausia priklauso nuo Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos parengtų Sandorių kainodaros gairių daugiašalėms įmonėms ir mokesčių administratoriams. SK dokumentų reglamentai Europos Sajungoje yra išdėstyti Europos Sajungos Asocijuotų įmonių sandorių kainodaros elgesio kodekse, patvirtintame Europos Sajungos Tarybos.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos SK taisyklių XI skyriaus „Kontroliuojamų sandorių kainodaros dokumentavimo reikalavimo" nuostatomis, kontroliuojamų sandorių dokumentavimo nuostatai privalomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos vienetams (Įmonėms), kurių finansinė atskaitomybė yra sudaroma vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu ir kurių metinės pardavimo pajamos (apyvarta) siekė per 10 milionų litų (apie 3 milijonus eurų); • Finansų įmonėms ir kredito įstaigoms, kurių veikla Lietuvoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos 	Rizika nereikšminga
---	--	--	--	---------------------

		<p>2012/lithuania.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.pwc.com/lt/en/about/svcs/tax-transfer-pricing.jhtml 	<p>finansų įstaigų įstatymas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draudimo įmonėms, kurių veiklą Lietuvoje reglamentuoja Draudimo įstatymas • Užsienio vienetams, vykdantiems veiklą Lietuvoje per nuolatinę buveinę, jei šių vienetų nuolatinei buveinėi Lietuvoje priskiriamos metinės pajamos siekia per 10 milijonų litų (apie 3 milijonus eurų). <p>Subjektai, nepriklausantys reglamentams, susijusiems su privalomu SK dokumentų rengimu gali rengti arba nerengti SK dokumentų savo nuožiūra. Tačiau pagal Lietuvos pelno mokesčio įstatymą, visi subjektai turi būti pasirengę pagrįsti, kad kontroliuojami sandoriai atitinka „ištiestos rankos principą“.</p> <p>Teisėtvarka, susijusi su tiksline prekyba ir sandorių kainodara yra labai griežtai reglamentuojama ir stebimi Valstybinės mokesčių inspekcijos. Taigi nėra pakankamai įrodymų, kad ši kategorijos dalis gali būti problema Lietuvoje.</p>	
--	--	---	--	--

1.19 Muitinės reglamentai	Muitinės reglamentai, apimantys tokias sritis kaip eksporto/ importo licencijos, produktų klasifikacija (kodai, kiekiai, kokybė ir rūšys).	<ul style="list-style-type: none"> • Muitinės įstatymas (2004-04-27 Nr. IX-2183) • 2012 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentais (ES) nr. 927/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) nr. 2658/87 dėl tarifu ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas • Lietuvos Respublikos integruoto tarifo LITAR duomenų bazė • Lietuvos Respublikos muitinės metinė ataskaita (2012 m.) 	<p>Remiantis Lietuvos Respublikos muitinės metine ataskaita, medienos pramonė nėra paminėta tarp rizikingu verslo sektorių, susijusių su muitinės mokesčių mokėjimo vengimu ar netiksliu, ar klaidingu produktų klasifikavimu.</p> <p>Paprastai, Lietuvos Respublikos muitinė taiko griežtą muitinės kontrolę skirtinguose lygmenyse, išskaitant atsitiktinius produktų klasifikacijos patikrinimus, produkto vertės vertinimus ir produkto kilmės šalies vertinimus. Be to, Lietuva laikosi skirtinės produktų klasifikavimo pagal ES reglamentus.</p> <p>Nėra pakankamai įrodymų, kad reikėtų šią kategorijos dalį priskirti reikšmingai rizikai.</p>	Rizika nereikšminga
1.20 CITES	CITES (Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija, dar žinoma kaip Vašingtono konvencija) leidimai.	<ul style="list-style-type: none"> • Istatymas dėl Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos ratifikavimo (2001-05-22, Nr. IX-337) • Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro, Muitinės Departamento prie Finansų Ministerijos direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos muitinės departamento įsakymas "Dėl prekybos laukiniaių gyvūnais taisyklių patvirtinimo" (2002-12-21, Nr. 658/831/743) • Aplinkos apsaugos įstatymas (2005-03-24, Nr. I-2223) • Laukinės augalijos įstatymas (1999-06-15, Nr. VIII-1226) • Aplinkos ministro įsakymas dėl prekybos saugomų rūšių laukinių augalų ir grybų taisyklių patvirtinimo (2006-05-25, Nr. D1-260) • Lietuvos Respublikos muitinės metinė 	<p>CITES Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 2002 m. kovo 9 d. Prekybos laukiniaių gyvūnais taisyklių, kuriomis reglamentuojamas gyvūnų, jų dalių ar gaminių iš jų įvežimas į Lietuvos Respubliką bei išvežimas iš jos, parengtos vadovaujantis Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) reikalavimais, 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą bei 2001 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos Reglamento (EB) Nr. 1808/2001, nustatančio išsamias laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą įgyvendinimo taisyklių nuostatas.</p> <p>Norint įvežti (išsivežti) gyvūnus ir augalus, jų dalis arba iš jų pagamintas prekes, reikia laikytis anksčiau paminėtuose reglamentuose nustatyto</p>	Rizika nereikšminga

		<u>ataskaita (2012 m.)</u>	<p>tvarkos ir turėti šiuose Reglamentuose nurodytus leidimus, pažymėjimus ir kitus dokumentus. Kiekvieną kartą pervežant gyvūnus ir augalus, jų dalis ar iš jų pagamintas prekes reikia pateikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro išduotą atskirą leidimą. Išežiant į Lietuvą/ išežiant iš Lietuvos į trečias šalis gyvūnus ir augalus, jų dalis arba iš jų pagamintus produktus, muitinės formalumus tvarkyti leidžiama tik pateikus reikalangus leidimus.</p> <p>Remiantis Lietuvos Respublikos muitinės ataskaita 2012 m. pasitaikė 13 atvejų, kai prekės buvo konfiskuotos dėl CITES reikalavimų pažeidimo, tačiau nėra nurodyta, ar jie buvo susiję su gyvūnų ar augalų rūšimis.</p> <p>Lietuvoje neauga CITES medžių rūšys.</p>	
--	--	--	---	--

PRIEDAS NR. 2

Urėdijos parengtas

LegalSource rizikos mažinimo priemonių planas

1. Identifikuotų rizikų sąrašas

„VI Prienų miškų urėdijos rizikos vertinime“ dėl teisės aktų pažeidimo medienos ruošos ir prekybos metu nustatyta reikšminga rizika šiam rodikliui:

1.11. Darbuotojų sauga ir sveikata

Reikšminga rizika identifikuota miškininkystės sektoriuje, vykdant miško kirtimą pjūklu ir su kirtimu susijusius darbus.

Miško kirtimas medkirte laikomas mažiau rizikingu, todėl rizika susijusi su miško kirtimu medkirte laikoma nereikšminga.

Kasdienė miškų urėdijos veikla, nesusijusi su miško kirtimu, nėra laikoma pavojinga, todėl rizika yra nereikšminga.

1.1 Veiksmai, kurie bus atliekami siekiant sumažinti nustatytą riziką

- 1.1.1 Rangovų, vykdančių miško kirtimo darbus pjūklu (įskaitant krūmapjoves) kontrolė:
- A) Pasirašant sutartis su rangovais miško kirtimui ir su juo susijusiems darbams, sutartyse turi būti nurodyta, kad rangovinė įmonė privalo ir sutinka užtikrinti savo darbuotojų saugumą darbe visomis įmanomomis priemonėmis.
 - B) Sudarant sutartis su rangovais miškų urėdijai turi būti pateikiamas sąrašas darbuotojų, kurie dirbs miško kirtimo ir su juo susijusius darbus. Miškų urėdija turi reikalauti darbuotojų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijų. Jei po sutarties sudarymo rangovinėje įmonėje įdarbinami nauji darbuotojai, kurie atliks miško kirtimo ir su juo susijusius darbus, rangovinė įmonė turi informuoti miškų urėdiją apie tuos darbuotojus ir pateikti jų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijas. Darbuotojai, apie kuriuos nebuvo informuota miškų urėdija, negali dirbti miško kirtimo ir su juo susijusių darbų.
 - C) Rangovai, kurie miško kirtimo ir su juo susijusiems darbams atlikti naudojasi subrangovų paslaugomis, turi raštu apie tai informuoti miškų urėdiją bei nurodyti datas, nuo kada iki kada ir kuriose vietose dirbs subrangovinės įmonės. Visi reikalavimai, kurie yra taikomi rangovams, yra taikomi ir subrangovams, t.y. reikalavimai laikytis darbų saugos reikalavimų, miškų urėdijos informavimas apie miško darbininkus, jų kvalifikaciją ir kt. Jei miškų urėdija nera

informuota apie subrangovus, šie negali dirbtį miško kirtimo ir su juo susijusių darbų miškų urėdijos miškuose.

D) Vieną kartą per ketvirtį kiekviena rangovinė įmonė, dirbanti miškų urėdijoje tvarkomuose miškuose, turi būti patikrinta atsakingų miškų urėdijos darbuotojų, siekiant išsitikinti, kad yra laikomasi su darbų sauga susijusių ir kitų išvardintų reikalavimų:

- a. Ar dėvimos asmens apsaugos priemonės (drabužiai su ryškios oranžinės ar geltonos spalvos elementais, apsauginis šalmas, veidą ir akis apsaugantis tinklelis ar skydelis, prieštriukšminės ausinės, apsauginės pirštinės, kelnės su apsauga nuo įpjovimo, batai su pirštus saugančiu metaliniu ar plastikiniu priekiu ir rantytais padais)?
- b. Ar yra pirmosios medicininės pagalbos rinkinys darbo vietoje?
- c. Ar dirbant laikomasi nustatyto saugų atstumų jeigu biržėje dirba kiti pjovėjai (2,5 medžio aukščio)?
- d. Ar pjūklai yra techniškai tvarkingi, ar yra grandinės gaudytuvas, ir ar gerai veikia grandinės stabdis?
- e. Ar teisingai kertami medžiai (turi būti teisingai paliekamos užtūros)?
- f. Ar biržėje nėra įstrigusių medžių, jei tokie yra, ar pavojinga jų galimo kritimo zona apjuosta gerai matoma STOP juosta?
- g. Ar miško kirtėjai turi galiojančius atitinkamą kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus?
- h. Ar yra pastatyti įspėjamieji ženklai prie kelių į kertamas biržes?
- i. Ar yra STOP juosta, skirta aptverti įstrigusiems medžiams, darbo vietoje?
- j. Ar darbus vykdo rangovinė įmonė, tiesiogiai sudariusi sutartį su miškų urėdija, ar subrangovinė įmonė, neturinti tiesioginės sutarties su miškų urėdija?
- k. Ar miškų urėdijai yra pranešta apie visus biržėje dirbančius darbininkus (Žr. punktą 1.1.1. B)?

Po kiekvieno patikrinimo surašomas aktas, kuriame nurodoma, kokie darbų saugos reikalavimai buvo vertinti bei nurodomi pastebėjimai. Nustačius neatitiktis darbų saugos ir kitiems reikalavimams, siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų, darbai turi būti stabdomi iki tol, kol bus pašalintos neatitiktys.

E) Miškų urėdija 1 kartą per metus turi išanalizuoti darbų saugos patikrinimo aktus, surašytus per paskutinius 12 mėnesių bei turi parengti santrauką nustatyti neatitikčių, susijusių su darbų saugos reikalavimų nesilaikymu. Išanalizavus dažniausiai pasitaikančius pažeidimus, miškų urėdija turi identifikuoti neatitikčių atsiradimo priežastis bei imtis priemonių, kad jos nepasikartotų.

F) Miškų urėdija turi registratoriui įvykusius nelaimingus atsitikimus, susijusius su medienos ruoša. Kiekvieno nelaimingo atsitikimo atveju turi būti išanalizuotos nelaimingo atsitikimo priežastys bei imtasi atitinkamą priemonių, kad jos nepasikartotų. Tai gali būti papildomas darbuotojų informavimas, mokymai, didesnis tikrinimų skaičius darbo vietoje ir pan.

1.1.2 Miškų urėdijos darbininkų, vykdančių miško kirtimo darbus pjūklu (įskaitant krūmapjoves) kontrolė:

A) Miškų urėdija turi užtikrinti, kad darbuotojams, dirbantiems miško kirtimo ir su juo susijusius darbus, būtų suteikta atitinkama kvalifikacija bei tai patvirtinantys galiojantys dokumentai.

B) Darbuotojai turi būti supažindinti su saugaus darbo instrukcijomis, miško darbų saugos taisyklėmis ir kitais saugą darbe reglamentuojančiais reikalavimais bei turi būti saugomi tai patvirtinantys dokumentai.

C) Vieną kartą per ketvirtį kiekvienu miškų urėdijos darbuotojų, dirbančių miško kirtimo ir su juo susijusius darbus, brigada ar pavienis darbininkas (kai tai leidžia miško darbų saugos taisyklės) turi būti patikrintas atsakingų miškų urėdijos darbuotojų, siekiant įsitikinti, kad yra laikomasi su darbų sauga susijusių ir kitų išvardintų reikalavimų:

a. Ar dėvimos asmens apsaugos priemonės (drabužiai su ryškios oranžinės ar geltonos spalvos elementais, apsauginis šalmas, veidą ir akis apsaugantis tinklelis ar skydelis, prieštriukšminės ausinės, apsauginės pirštinės, kelnės su apsauga nuo įpjovimo, batai su pirštus saugančiu metaliniu ar plastikiniu priekiu ir rantytais padais)?

b. Ar yra pirmosios medicininės pagalbos rinkinys darbo vietoje?

c. Ar dirbant laikomasi nustatyto saugių atstumų jeigu biržėje dirba kiti pjovėjai (2,5 medžio aukščio)?

d. Ar pjūklai yra techniškai tvarkingi, ar yra grandinės gaudytuvas, ir ar gerai veikia grandinės stabdis?

e. Ar teisingai kertami medžiai (turi būti teisingai paliekamos užtūros)?

- f. Ar biržėje nėra įstrigusių medžių, jei tokie yra, ar pavojinga jų galimo kritimo zona apjuosta gerai matoma STOP juosta?
- g. Ar yra pastatyti išpėjamieji ženklai prie kelių į kertamas biržes?
- h. Ar yra STOP juosta, skirta aptverti įstrigusiems medžiams, darbo vietoje?

Po kiekvieno patikrinimo surašomas aktas, kuriame nurodoma, kokie darbų saugos reikalavimai buvo vertinti bei nurodomi pastebėjimai. Nustačius neatitiktis darbų saugos ir kitiems reikalavimams, siekiant išvengti nelaimingų atsitikimų, darbai turi būti stabdomi iki tol, kol bus pašalintos neatitinktys.

D) Miškų urėdija 1 kartą per metus turi išanalizuoti darbų saugos patikrinimo aktus, surašytus per paskutinius 12 mėnesių bei turi parengti santrauką nustatytyų neatitikčių, susijusių su darbų saugos reikalavimų nesilaikymu. Išanalizavus dažniausiai pasitaikančius pažeidimus, miškų urėdija turi identifikuoti neatitikčių atsiradimo priežastis bei imtis priemonių, kad jos nepasikartotų.

E) Miškų urėdija turi registruoti įvykusius nelaimingus atsitikimus, susijusius su medienos ruoša. Kiekvieno nelaimingo atsitikimo atveju turi būti išanalizuotos nelaimingo atsitikimo priežastys bei imtasi atitinkamą priemonių, kad jos nepasikartotų. Tai gali būti papildomas darbuotojų informavimas, mokymai, didesnis tikrinimų skaičius darbo vietoje ir pan.

2. Rizikos mažinimo veiksmų įvykdymo terminai ir atsakingo(-ų) darbuotojo(-ų) paskyrimas identifikuotos(-ų) rizikos(-ų) sumažinimo veiksmams atlikti

Veiksmai rizikai sumažinti (žr. 1.1 poskyri)	Rizikos mažinimo veiksmų įvykdymo terminai	Atsakingas darbuotojas
1.1.1 A)	Įvykdyta	Kastytis Tarasevičius
1.1.1 B)	Įvykdyta	Kastytis Tarasevičius
1.1.1 C)	Įvykdyta	Kastytis Tarasevičius
1.1.1 D)	Kas ketvirti	Girininkijų girininkai
1.1.1 E)	Vieną kartą metuose	Kastytis Tarasevičius
1.1.1 F)	Įvykus nelaimingam atsitikimui	Kastytis Tarasevičius
1.1.2 A)	Įvykdyta	Kastytis Tarasevičius
1.1.2 B)	Įvykdyta	Kastytis Tarasevičius
1.1.2 C)	Vieną kartą per ketvirtį	Kastytis Tarasevičius
1.1.2 D)	Vieną kartą metuose	Kastytis Tarasevičius
1.1.2 E)	Įvykus nelaimingam atsitikimui	Kastytis Tarasevičius

3. Papildoma informacija ar tolesni veiksmai, jeigu reikia

Identifikavus naujas rizikas, susijusias su galimu teisės aktų pažeidimu medienos ruošos ir prekybos metu, šis rizikos mažinimo priemonių planas turi būti peržiūrimas ir atnaujinamas siekiant užtikrinti,

kad priimtos priemonės efektyviai sumažintų galimas rizikas. Be to, atsiradus poreikiui, ar įvykus pasikeitimams, rizikos mažinimo priemonės gali būti papildytos ar išbrauktos, jei jos tampa neaktualios.